

УДК 165.742+17.022.1

DOI <https://doi.org/10.24195/sk1561-1264/2023-1-71>**Соловйова Ірина Іванівна**кандидат філософських наук,
доцент кафедри філософії

Одеського національного морського університету

вул. Мечнікова, 34, Одеса, Україна

orcid.org/0009-0008-1926-4758

ТРАНСГУМАНІЗМ МЕТАМОДЕРНУ

Проблема гуманізму сьогодні, коли Україна та європейська спільнота потерпають від російської агресії, є особливо актуальною. Однак у наукового співтовариства немає єдиної думки, яким чином виробити стратегію гуманізму і як втілювати її в життя. Дана робота – одна зі спроб позначити нові горизонти гуманізму і запропонувати варіанти розвитку суспільства через розвиток людини, людяності, людства і морально-етичних норм як закону існування сучасності.

Розглядаючи різні концепції гуманізації, ми звернули увагу на різноспрямованість векторів і понять, що однозначно заважає виробити загальну стратегію гуманної людини і гуманного суспільства. На нашу думку, це відбувається з наступних причин: – не враховується специфіка соціокультурного, без чого просто не може функціонувати в належній мірі категорія «гуманності», так як люди і держави не можуть пояснити суть впровадження гуманізму в соціокультурне середовище; – морально-етичні норми значною частиною дослідників і, як наслідок, організацій, не ставляться на чільне місце, породжуючи моральний нігілізм, про який говорив ще Ф. Ніцше століття тому; – практично залишається поза зоною уваги фактологічно різний розвиток суспільства, маючи на увазі ментальні складові і науково-технічні; – саме поняття науково-технічного прогресу розуміється суперечливо.

В результаті дослідження розвитку сучасного суспільства було прийнято рішення об'єднати ці проблеми в специфіці глобального їх вирішення через назву роботи – «трансгуманізм постмодерну».

Завдяки чому вдалося об'єднати стратегії розвитку людини і суспільства, існуючі в модерні, постмодерні, постпостмодерні, а також показати якісно нове розуміння гуманізму, використовуючи категорію «трансгуманізм». При такому підході дві складові бачаться нам ключовими: соціокультурне як природна основа розвитку будь-якого суспільства, і морально-етичне як непорушний категоричний імператив сучасності.

Автором дано оригінальні визначення трангуманізму, метамодерну і трансгуманізму метамодерну.

Ключові слова: гуманізм, людина, людяність, соціокультурне, морально-етичне, трансгуманізм, метамодерн, трансгуманізм метамодерну.

Вступ. Сучасність і наше постсучасне майбутнє потребують чіткої стратегії розвитку. Якщо стратегія буде невірною, людство очікує крах, що ми і можемо бачити на прикладі розвитку російського шизофренізму, коли морально-етичні норми не тільки забуті, а й понівечені і, як результат, загибель не тільки агресорів, а й ні в чому не винного українського населення, єдиним нещастям якого є спільний кордон з агресором.

У роботі запропонована концепція трангуманізму метамодерну, яка бачиться автору цілком реальною як для українського суспільства, так і для Євросоюзу в цілому.

Мета і завдання. Метою дослідження є концептуалізація трансгуманізму метамодерну як інтегративної теорії та методології соціогуманітарних знань. Завдання дослідження: розкрити теоретико-методологічні підстави дослідження трансгуманізму метамодерну; концептуалізувати проблему гуманізму метамодерну; вивчити сучасні точки зору щодо трансгуманізму і метамодерну; охарактеризувати морально-етичну сторону ціннісно-нормативної системи сучасного суспільства стосовно трансгуманізму метамодерну; показати значення соціокультурного для створення стратегії гуманізму метамодерну.

Методи дослідження. Теоретичну та методологічну основу дослідження складають загальнонаукові та філософські методи пізнання. Серед загальнонаукових методів в роботі застосовані: аналітичний метод; метод типологізації (при розробці стратегії трангуманізму метамодерну на основі типологізації гуманістичних концепцій і стратегій розвитку суспільства на основі модерну, постмодерну і постпостмодерну); системний підходи (при порівнянні ідей трангуманістів і вироблення загальних складових метамодерну); соціокультурний підхід; принцип міждисциплінарності, що передбачає запозичення методологічної бази філософського, соціологічного і культурологічного, аналізу, із застосуванням концепцій, концептуальних рамок і перспектив для пояснення ряду об'єктивно існуючих соціокультурних явищ (модерн, постмодерн, метамодерн).

Викладення основного матеріалу. Гуманізм і гуманність уявляються нам категоріальним рядом, що зійшов на Говерлу етичного буття людини. Все-таки, як одне з припущень, мислимо, що етика вибудовується на зразок вертикальної піраміди Маслоу, в яку вписуються всі кола взаємодії «людина-світ». У цій системі людина займає особливе – чільне – місце, але його положення залежить від того, який спосіб обґрунтування ми обираємо для екзистенції даних взаємин: трансцендентний або природний. Однак, не входячи в джунглі розуміння глобального, можна зупинитися на біо-соціокультурному існуванні людини в світі взагалі і в суспільстві зокрема.

Ми поділяємо думку українських вчених, що гуманізм уявляє собою «принцип світогляду заснований на переконанні, що людина є найвища суспільна цінність, на переконаності в можливості людини до необмеженого розвитку і самореалізації всіх її сутнісних сил, здібностей і талантів» [6, с. 213]. У тій же час гуманність розуміється як «людяність, ідеал різноманітних напрямків гуманізму, що має за головну мету гармонічний розвиток властивих людині цінностей почуттів і розуму, вищий розвиток людської культури і моральності за відповідною її поведінки по відношенню до інших людей і до всього суцього...» [5, с. 65]. При цьому розумінні гуманізм уявляється найвищою цінністю, а гуманність – основним методом гуманізму. Сьогодні, під час російської агресії, прояви гуманності бачаться у всьому: проблеми миру і війни, гостинності та взаємодопомоги, допомоги вимушеним мігрантам, неприпустимості різних форм утиску і дискримінації людей, абсолютної цінності людського життя і багато – багато іншого...

Однак будемо чесні: проблема гуманності набагато ширше і виходить далеко за межі людського світу, зберігаючи при цьому людину як унікальний біо-соціокультурний вид. Це ставлення до тварин, в тому числі і бездомних, збереження Еко-середовища, взаємодія із Всесвітом...

Оскільки в результаті соціальної диференціації світ ускладнився і розширився, стали набагато більш різноманітними і форми прояву гуманності, збільшилася значення моральних норм при оцінці гуманності в тому чи іншому випадку. Але яким же чином розглядати гуманність в цілому, щоб не потонути в деталях і не замилити очей? Стосовно до сучасних умов ми пропонуємо вести мову про трангуманізм.

У нашому уявленні **транс гуманізм** – це соціокультурно-філософське розуміння трансцендентності людини з урахуванням метамодерних інноваційних технологій життєзабезпечення людського тіла і людського розуму.

Поняття «транс гуманізм» здається новим, але, насправді, його використовував ще Данте у «Божественній комедії». «Трангуманізм» походить від *trans* – крізь, через, за і *homo* – людина. Офіційним «днем народження» поняття трангуманізм вважається 1957 рік. Британський письменник Олдос Хакслі, автор відомого роману-антиутопії «Про чудовий новий світ» протиставляв науково-технічний прогрес релігії, очікуючи, що трангуманізм замінить собою віру. Метою цієї концепції була перемога над хворобами, старістю і смертю, здійснена за рахунок досягнень науки. Ці ідеї є новаторськими і сьогодні. У другій половині ХХ століття сформувався специфічне філософське, світоглядне і морально-етичний рух, в центрі інтересів якого виявилася можливість поліпшення людської природи за допомогою нових технологій, включаючи і генну інженерію. Основоположники цього руху – Марвін Миски, Ганс Моравек, Реймонд Курцвейл, Нік Востром, Есфендіарі, Роберт Етінгер, Макс Мур та інші – використовували

ють для позначення характерної для цього руху світоглядної картини термін «трансгуманізм». Таким чином, обов'язковими в цій світоглядній картині є два принципи: по-перше, переконання, що за допомогою технологій можливе поліпшення людського виду, а, по-друге, це можливе поліпшення є не тільки бажаним, але і здатне привести до вирішення багатьох найгостріших проблем, які супроводжують людство з найперших етапів його історії.

Голод, хвороби – бідність, – все це і багато іншого, завдяки застосуванню нових технологій, назавжди залишиться в далекому минулому. Сама людина в трансгуманістичній перспективі перетвориться настільки, що отримає в своє розпорядження або реальне безсмертя, або, щонайменше, можливість радикального продовження часу життя.

Трансгуманісти пов'язують свої уявлення про перетворену людину з конвергенцією технологій, в першу чергу, нанотехнологій, біотехнологій та інформаційних технологій.

Не можна не помітити, що трансгуманізм в даний час досить активно про себе заявляє не тільки в області філософії, але і як соціокультурний глобальний рух. У той же час, за цим формальним організаційним єдністю ховається яскраве різноманіття концептуальних підстав і авторських версій трансгуманізму, відмінність в інтерпретаціях останніх відкриттів в області генної інженерії та досліджень штучного інтелекту, гострі зіткнення в дискусіях щодо осмисленості, допустимості та ефективності застосування нових технологій удосконалення людської природи, а також моральних і соціофілософських аспектів трансгуманізму. Проблеми трансгуманізму стають ще більш гострими і актуальними в силу того, що вони виникають на тлі розгортається антропологічної кризи, військової агресії Росії і її імморалізму щодо людського життя. Початок ХХІ століття характеризується тим, що горизонти можливого впливу людини на природу стають все більш і більш широкими. У той же час, людство все частіше усвідомлює, що існують межі такого впливу, порушення яких загрожує людині і людському непередбаченими катастрофами. Природа все частіше виявляється не просто пасивним об'єктом прикладання людських сил і здібностей, але своєрідним «суб'єктом», здатним відповісти непередбачуваними наслідками для середовища проживання людини. Цей зворотний вплив природи на людину може виявитися настільки значним, що сама цивілізація опиниться на межі загибелі.

Починаючи з другої половини ХХ століття, це зворотний вплив проявляє себе в різноманітних глобальних проблемах: екологічній кризі, що погіршується демографічної ситуації, накопиченні отруйних хімічних і радіоактивних відходів, в нових хворобах, війні в центрі Європи, нехтуванні морально-етичними нормами і т.д. самі біологічні підстави існування людини вже не представляються чимось безумовним і само собою зрозумілим. Тому позначати цю сукупність проблем як соціокультурно-антропологічна криза.

При даному варіанті нас, в першу чергу, приваблюють обговорення морально-етичної спрямованості трансгуманізму, яка зустрічається в працях як класиків світової філософської думки Ю. Хабермаса [7], С. Хантінгтона [8], Ф. Фукуями [9], так у працях сучасних українських філософів А. Горячківської [2], Н. Капустіної [3], Т. Солдатської [4] та інших.

Питання полягає в глобальності проблеми: як вирішити цю кризу? Яким чином вийти на нормальне морально-етичне існування людини і людського?

Нам видається неможливим вирішення заявленої проблеми без урахування технологій метамодерну. З нашої точки зору, метамодерн являє собою глобальний соціокультурний процес, що характеризується глобальним об'єднанням технологій модерну і постмодерну у всій трансцендентальності людського буття. Саме таке розуміння дасть нам різноманіття можливостей поліпшення нашого буття.

Про метамодерн як особливий стан культури заговорили після появи маніфесту голландських філософів Тімотеуса Вермюлена і Робіна ван дер Аккера (2010) [12]; більш відомим, однак, став з'явився пізніше маніфест британського художника Люка Тернера (2011) [11].

Сьогодні термін «мета модерн» все частіше застосовується в самих різних областях наукового знання: філософії, культурології, менеджменті, соціології, антропології, архітектурі, психології, літературі і так далі. При цьому слід враховувати, що метамодерн являє собою глобальну

ментальну парадигму, що прийшла, в деякому роді (що, втім, нам видається не зовсім вірним, проте ми не можемо ігнорувати думку, що має популярність в науковому середовищі) на зміну постмодерну. Тригером виникнення постмодерну можна вважати четверту промислову революцію, в соціокультурному просторі якої і виник метамодерн, яка почалася в 2010-му. Тому правильніше не ставити певної точки, а говорити про поступове зародження і посилення метамодерністських тенденцій в соціокультурному просторі останніх двох десятиліть.

На соціокультурний статус метамодерну можна дивитися по-різному.

Перший варіант передбачає метамодерн як синтез постмодерну і модерну, об'єднуючи в собі всі їхні взаємні опозиції. Друга точка зору представляє саму епоху постмодерну як четверту велику епоху, наступну за Античністю, Середньовіччям і Новим часом [10], з чим ми категорично не згодні. Наші міркування: невірно виділяти дані епохи як великі, так як відродження, просвітництво і Новий час не менш важливі; по-друге, абсурдним видається, що сам напрямок бачиться як новий етап якоїсь історичної епохи без з'єднання з новітніми науково-технічними досягненнями. При цьому очевидно, що ці два способи розгляду метамодерну не суперечать один одному, а створюють єдину систему координат, своєю подвійністю якнайкраще відображає характер самого явища.

Однак ми зупинили свою увагу на морально-етичних складових сучасності, і з цієї точки зору нам видається оптимальним говорити про трансгуманізм постмодерну.

Необхідно в даному контексті розглянути нові можливості, що надаються наукою і сучасними технологіями, з морально-філософської точки зору трансгуманізму постмодерну. У самому центрі суперечок про трансгуманізм постмодерну стоїть поняття людської природи. Вже Дж. Хакслі вважав, що коли люди прийдуть до повного усвідомлення значення теорії еволюції, вони зрозуміють «долю людини у світовому процесі». Згідно Хакслі, людство – «домінуюча частина цієї планети і діяч, відповідальний за її майбутню революцію» [13, р. 79], тобто, за ті радикальні перетворення навколишнього середовища, які стають можливими за допомогою науки. Хакслі стверджує, що необхідно використовувати всі доступні знання для того, щоб направляти і надихати триваючий розвиток людини. Ці ідеї відображаються і в характерному для сучасних трансгуманістів розумінні людської природи, як незавершеної роботи, розпочатої лише наполовину, але коли ця робота буде близька до завершення, ми зможемо навчитися переробляти цю природу бажаним для нас чином. Сучасне людство не повинно бути кінцевою точкою еволюції. Тому трансгуманізм постмодерну повинен орієнтуватися на використання науки, технологій та інших раціональних засобів при обліку всіх глобальних соціокультурних трансформаційних процесів, які відбуваються в сучасному суспільстві [1]. Тільки в такому випадку нам, в кінцевому рахунку, вдасться стати постлюдськими істотами зі значно більшими можливостями, ніж ті, якими люди володіють сьогодні.

Трансгуманізм постмодерну на кожному своєму кроці демонструє різноманіття і багатозначність своїх ціннісних смислів, показуючи величезне значення науково-технічного прогресу, інноваційні форми комунікацій і орієнтацію на морально-етичні норми. Однак все вищеперелічене неможливо без інтелектуальної парадигми існування Людини і Людського. Оскільки ми постійно стикаємося з цими проблемами, важливо враховувати соціокультурну складову прогресу, без якої людина просто поступово уособлюється з машиною. У світі, насиченому технологіями, ми приймаємо рішення щодо нових технологій на основі категоричного імперативу моралі. В іншому випадку технології переможуть людини, до невпізнання змінивши його природу. Ми вже спостерігали це при COVID-19. Однак і відмова від новітніх технологій не є виходом, оскільки скочуючись у давнє суспільство, людство ризикує втратити людяність, відстоюючи тоталітарно-середньовічні ідеали. Фактично ми вже спостерігаємо це при російській агресії. Орда «темних людей», яка не знає, що таке пральна машина і комфортний туалет, володіючи тільки навичками вбивства, безжально вбиває і гвалтує. Це урок всьому людству: без морально-етичних норм ми втрачаємо всі досягнення прогресу. Тому технологія трансгуманізму постмодерну повинна також бути пов'язана з людиною в цілому – глобально, а не тільки з людською раціональністю, так як це дозволяє нам відповідати людському образу.

Взагалі будь-яка дана технологія є, таким чином, частиною певної складної системи, яка втілює деяку ірраціональність і дисфункціональність, і у будь-якої технології є ймовірність виникнення ненавмисних наслідків. Оскільки багато технологій намагаються створити у людини здатність зробити щось краще, ніж можна було зробити без цієї технології, то розвиток технології трансгуманізму постмодерну, заснованої на глобальному соціокультурно-морально-етичному вдосконаленні людини виглядає дуже привабливо.

Які ж ідеали трансгуманізму постмодерну можна виділити? Ми хотіли б зробити наголос на: Свободі; Демократії; Прагненні до Щастя як основі життєдіяльності; Морально-етичних нормах, Науково-технічному прогресі; Оптимізації раціонально-ірраціональної природи мислення. Це і є своєрідний дискурс трансгуманізму постмодерну.

Соціокультурне людство сучасності неможливе без даних аспектів людського буття. Але, якщо прихильники російського шизофренізму викориняють дані людські здібності, що буде джерелом натхнення, творчості і життя? Тоді буде зруйнована вся гедоністично-епікурейська інженерія, так чи інакше звертається до культурної глибини, творчості, соціального буття в світі речей і ідей; вона повертає до різноманітно-прекрасній природі всього ціннісного ряду від конкретного задоволення тут і зараз до насолоди мріями, ідеями, всієї різнолікою красою нашого життя. Звідси орієнтація трансгуманізму метамодерну переважно на молодіжну субкультуру, яка сприяє інноваціям щастя як основи життя.

Виходячи з вищесказаного, під **трансгуманізмом метамодерну** ми розуміємо сучасну соціокультурно-морально-етичну технологію буття людини і людства, що ґрунтується на пріоритетах свободи, демократії, прагнення до частини як основі життєдіяльності, науково-технічному прогресі; оптимізації раціонально-ірраціональної природи мислення і ціннісно-орієнтується на категоричний імператив моралі.

Таким чином, проект трансгуманізму постмодерну є еволюційно-революційною інновацією в силу врахування ним досягнень глобального соціокультурно-технологічного суспільства до того, що є людським, в силу його націленості на досконалість людської життєдіяльності, понятим, як морально-діяльнісна цілісність, що враховує соціокультурні складові нашого життя і всього людства в цілому.

Висновок. Аналіз наукової літератури показав: трансгуманізм в даний час-це не тільки філософський напрям і поняття, а й соціокультурний глобальний рух; морально-етична сторона трансгуманізму є важливою як для класиків мирової соціально-філософської та соціально-політичної думки XX-XXI століть, так і для сучасних українських вчених; метамодерн є не тільки особливим станом культури, як уявляли собі родоначальники терміна голландські філософи Тімотеус Вермюлен і Робіна ван дер Аккер, а й глобальним соціокультурним процесом.

Морально-етичні складові сучасності дозволяють нам більш повно зрозуміти соціокультурний статус метамодерну. При цьому значущим є врахування всіх епох розвитку людства як соціокультурного внеску в сучасність, а не деяких з них, як пропонує ряд дослідників.

Сучасне людство не повинно бути кінцевою точкою еволюції. Тим більше, що найбільш оптимальним нам видається еволюційно-революційний розвиток людства як унікального соціокультурного феномена. Тому трансгуманізм постмодерну повинен орієнтуватися на використання глобального знання, за своєю суттю об'єднуючи науково-технологічні складові, соціокультурні трансформаційні процесів і морально-етичні норми.

З нашої точки зору, ціннісно-нормативний дискурс трансгуманізму постмодерну ґрунтується на: свободі; демократії; прагненні до щастя як основі життєдіяльності; морально-етичних нормах, науково-технічному прогресі; оптимізації раціонально-ірраціональної природи мислення.

Список використаних джерел

1. Борінштейн Є. Р. Особливості соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства : монографія. Одеса : Астропринт, 2006. 400 с.
2. Горячковская А.Н. Философия трансгуманизма: о суррогатах бытия, похищение идентичности и эвтаназии человечества. *Вісник Харківського університету. Сер. Теорія культури і філософія науки*. Харків, 2014. № 1092. С. 177–185.

3. Капустіна Н.Б. Філософія трансгуманізму: історія формування ідей. *Актуальні проблеми філософії та соціології: Науково-практичний журнал*. Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса, 2017. Вип. 20. С. 42–45.
4. Солдатська Т. Перспективи трансгуманізму як нової філософії людини. *Вісник Львівського університету. Серія : Філософсько-політолог. студії*, 2017. С. 109–113.
5. Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (голова редколегії) та ін. Київ : Абрис, 2002. 742 с.
6. Філософський словник соціальних термінів / під заг. ред. В. П. Андрущенко. Харків : «Корвін», 2002. 672 с.
7. Хабермас Ю. Будущее человеческой природы: На пути к либеральной евгенике? Москва : Весь Мир, 2002. 144 с.
8. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций. Москва : АСТ, 2014. 635 с.
9. Francis Fukuyama. Our posthuman future: consequences of the biotechnology revolution. New York: Farrar, Straus and Giroux, 2002. 256 с.
10. The Passing of Postmodernism: A Spectroanalysis of the Contemporary (SUNY series in Postmodern Culture). Published by SUNY Press, New York, 2010. 212 p.
11. Turner L. Metamodernist. *Manifesto*. URL: <http://www.metamodernism.org> (дата звернення: 15.03.2023).
12. Vermeulen T., Akker R. Notes on metamodernism. URL: <http://www.emerymartin.net/FE503/Week10/Notes%20on%20Metamodernism.pdf> (дата звернення: 15.03.2023).
13. Huxley J. The Humanist Frame. New York : Harper & brothers publishers, 1961. 432 p.

References

1. Borinshteyn Y. R. Osoblivosti sociokulturnoi transformacii suchasnogo ukrainskogo suspilstva: Monografia [Features of socio-cultural transformation of modern Ukrainian society]. Odesa : Astroprint, 2006. 400 s.
2. Goriachkovskaya A.N. Filosofija transgumanizma: o surrogatah bytyia, pohischenii identichnosti I evtanzii chelovechestva [Philosophy of transgumanism: about the surrogates of the bytyia, the synthesis of the icing and euthanasia of humanity]. *Visnyk Xarkivskogo universitetu. Ser. : Teoriya kultury I filosofija nauki*. Xarkiv, 2014. № 1092. S. 177–185.
3. Kapustina N.B. Filosofija transgumanizmu: istoria formuvannia idey [Transhumanism philosophy: the history of ideas formation]. *Aktualni problem filosofii ta sociologii: Naukovo-praktycnyi gurnal*. Nacionalniy universitet “Odeska uridichna academia”. Odesa, 2017. Vip. 20. S. 42–45.
4. Soldatska T. Perspektyvy transgumanizmu iak novoi filosofii ludyny [Perspectives of humanism as a new philosophy of man]. *Visnyk Lvivskogo universitetu: Seriya filosofsko-politolog. studii*, 2017. S. 109–113.
5. Filosofskiy enciklopedichniy slovník [Philosophical Encyclopedic Dictionary] / V. I. Shinkaruk (golova redakcii) ta in. Kiiiv : Abris, 2002. 742 s.
6. Filosofskiy slovník socialnykh terminiv [Philosophical Dictionary of Social Terms] / pid zag. red. V. P. Andrushenka. Harkiv : “Korvin”, 2002. 672 s.
7. Habermas J. Budushee chelovecheskoy prirody: Na puti k liberalnoy evgenike? [The future of human nature: on the pole of Liberal Eugene?] Moskwa : ves mir. 2002. 144 s.
8. Xantington S. Stolknovenie zivilizaciy [Stolkinnye civilization]. Moskwa : AST, 2014. 635 s.
9. Francis Fukuyama. Our posthuman future: consequences of the biotechnology revolution [Our Posthuman Future: Consequences of the Biotechnology Revolution]. New York : Farrar, Straus and Giroux, 2002. 256 p.
10. The Passing of Postmodernism: A Spectroanalysis of the Contemporary (SUNY series in Postmodern Culture) [The Passing of Postmodernism: A Spectroanalysis of the Contemporary]. Published by SUNY Press, New York, 2010. 212 p.
11. Turner L. Metamodernist [Metamodernist]. *Manifesto*. URL: <http://www.metamodernism.org> (date of application: 15.03.2023).
12. Vermeulen T., Akker R. Notes on metamodernism. URL: <http://www.emerymartin.net/FE503/Week10/Notes%20on%20Metamodernism.pdf> (date of application: 15.03.2023).
13. Huxley J. The Humanist Frame. New York : Harper & brothers publishers, 1961. 432 p.

Solovyova Irina Ivanivna

Candidate of Philosophical Sciences,
Associate Professor at the Department of Philosophy
Odessa National Maritime University
34, Mechnikova str., Odesa, Ukraine
orcid.org/0009-0008-1926-4758

METAMODERN TRANSHUMANISM

The problem of humanism today, when Ukraine and the European community are suffering from Russian aggression, is particularly relevant. However, the scientific community has no consensus on how to develop a strategy of humanism and how to implement it. This work is one of the attempts to identify new horizons of humanism and offer options for the development of society through the development of man, humanity, humanity and moral and ethical norms as the law of the existence of modernity.

Considering various concepts of humanization, we paid attention to the divergence of vectors and concepts, which clearly prevents us from developing a common strategy for a humane person and a humane society. In our opinion, this happens for the following reasons: – the specifics of the sociocultural are not taken into account, without which the category of "humanity" simply cannot function properly, since people and states cannot explain the essence of the introduction of humanism into the socio-cultural environment; – moral and ethical norms are not put at the forefront by a significant part of researchers and, as a result, organizations, giving rise to moral nihilism, which F. Nietzsche spoke about a century ago; – practical remains out of focus factually different development of society, meaning mental components and scientific and technical; – the very concept of scientific and technological progress is understood inconsistently.

As a result of the study of the development of modern society, it was decided to combine these problems in the specifics of their global solution through the title of the work – "Postmodern Transhumanism".

Thanks to this, it was possible to combine the strategies for the development of man and society existing in the modern, postmodern, post-postmodern, as well as to show a qualitatively new understanding of humanism using the category "transhumanism". With this approach, two components seem to be key to us: the socio-cultural as the natural basis for the development of any society, and the moral and ethical as an immutable categorical imperative of modernity.

The author gives original definitions of transhumanism, metamodern and transhumanism of metamodern.

Key words: *humanism, man, humanity, socio-cultural, moral and ethical, transhumanism, metamodern, transhumanism of metamodern.*